

*Матюшевська Надія Миколаївна,
студентка I курсу магістратури
спеціальності «Філософія»*

*Науковий керівник:
доктор філософських наук, професор
Крилова Світлана Анатоліївна*

**«Людина в пошуках сенсу життя та щастя:
філософсько-антропологічні аспекти»**

На сьогоднішній день питання пошуку сенсу життя і щастя являється одним із найголовніших. У вирі повсякденних справ і подій людині досить важко сконцентруватися і замислитись над сенсом життя, адже людина більш зайнята питанням закриття базових потреб, таких як їжа, дім, відпочинок, безпека, тощо.

Мета статті – дослідити питання сенсу життя та щастя з філософсько-антропологічної точки зору.

Сенс буття – одне з основних світоглядних питань, яке визначає мету існування людини. Це філософське, етичне, релігійне поняття, що має велику морально-духовну цінність для становлення людини, як особистості. Тут розуміється цільова спрямованість життя, змістовна наповненість, ціннісні орієнтири. Уявлення людини про сенс життя створюються у процесі її життєдіяльності, і залежать від її соціального становища, розвитку, умов життя, світогляду і світосприйняття та багатьох інших умов.

Сенс життя – це одна з основних і традиційних тем у філософії, теології, літературі. Ще з давніх часів людей цікавили питання: «Для чого ми живемо?», «Яка мета існування?», «Що є життєві цінності?» Відомі філософи, такі як Арістотель, Платон, Декарт, Спіноза та багато інших, асоціювали сенс буття із поняттям *блага*. З точки зору змісту вищого блага вирізняють такі типи обґрунтування життя як гедонізм, аскетизм, екзистенціалізм, прагматизм, соціальна психологія та інші.

Представники гедонізму мету життя вбачають у задоволенні. Представники аскетизму, навпаки, – у обмеженні себе в задоволеннях, в життєвих благах і насолодах з метою самовдосконалення. Екзистенціалісти вважають, що сенс життя надає сама людина, і що завдання людини – у знаходженні власних цінностей. Прагматизм вбачає те, що сама людина створює свій власний сенс життя. Представники соціальної психології вважають, що кожна людина сама для себе визначає, в чому її власний сенс життя. Це глибоко індивідуальне розуміння та пошук своїх власних сенсів, орієнтирів та цінностей.

На думку Віктора Франкла, пошук сенсу існування – це «рушійна сила життя людини, а не “вторинна раціоналізація” інстинктивних потягів. Це унікальний сенс, котрий має бути знайдений самою людиною, і тільки тоді вона набуде значущості, яка задовольнить людську волю до сенсу» [1]. Але це також може призвести до екзистенційної фрустрації, тобто розчарування, коли людина невзмозі досягнути розуміння власного буття. Коли втрачено орієнтири куди йти, ціль – для чого, цінність – для кого. Людину турбують такі питання як: «Для чого це все (тобто власне існування)?», «Який сенс у тому, що я роблю/чим займаюсь?», «В чому моя власна цінність як людини, як особистості?», «Чи варто жити взагалі?». Всі ці думки можуть призвести до такого стану, як екзистенційний вакуум, тобто внутрішня порожнеча.

В цьому стані людину турбують неврози, депресії та тривожні стани, оскільки її внутрішні страждання зростають через довготривалість, складність або неможливість віднайти сенс життя. У такому випадку правильним буде допомогти людині пройти через ці стани, вийти з них правильно, і нарешті, досягти внутрішнього зростання, спокою та задоволення життям.

Для кожної людини сенс життя полягає у різних речах, таких як, наприклад: творчість, народження дитини, створення кар'єри, саморозвиток, подорожі, насолода матеріальними або духовними благами, релігія, Бог, любов, сім'я та багато інших речей. І тут важливо дати людині обирати особистий сенс буття, не нав'язуючи власні оціночні судження, адже її власний сенс життя залежить як від і проміжку часу, в якому живе людина, так і від рівня її розвитку та розвитку свідомості на цей момент життя. Це її власний досвід, який вона має прожити та винести певні уроки з цього. І називатиметься це – духовний досвід, або власний досвід душі.

Отже, можна сказати, що пошук сенсу буття та проблематика цього питання хвилюють людей ще з давніх часів. Різні світоглядні системи вбачали сенс життя у різних речах і поняттях, але спільним було одне – це власне благо людини. І кожна людина має індивідуально віднайти те, що для неї являється благом, в чому вона вбачає свій власний сенс буття, свою власну життєву цінність і те, заради чого вона прагне жити.

Список використаної літератури:

1. Франкл В. Людина в пошуках справжнього сенсу. Психолог у концтаборі / Віктор Франкл ; пер. з англ. О. Замойської. — Харків: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2016. — 160 с.
2. Тофтул М. Г. Смысл (смысл) жизни. Современный словарь по этике. — Житомир: Вид-во ЖДУ ім.І. Франка, 2014. — 416с.